

ผู้รายงาน เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. นครศรีธรรมราช, เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. สุราษฎร์ธานี, เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. ราชบุรี, เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. สมุทรสงคราม, เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. สุพรรณบุรี, เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. ชัยนาท, เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. สมุทรสาคร, เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. นครปฐม, เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. ร้อยเอ็ด, เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สสจ. นราธิวาส

หมายเหตุ มีลักษณะการติดเชื้ออหิวาต์ในโรงพยาบาลของผู้ป่วยสองรายในจังหวัด นครศรีธรรมราช นับเป็นรายที่ ๓ และ ๔ ที่มีลักษณะเช่นนี้ ในปีนี้ (รายที่ ๑ และ ๒ อยู่ในกองระบาดวิทยา อหิวาต์โรคเดือนมกราคม, รายงานเฝ้าระวังโรค ๒๕๒๖ : ๑๔ ; ๔๖ และกองระบาดวิทยา, อหิวาต์โรคเดือนกุมภาพันธ์, รายงานเฝ้าระวังโรค ๒๕๒๖ : ๑๔ ; ๑๔๔) ควรจะได้มีการสอบสวนโรคเพิ่มเติมในโรงพยาบาล ผู้ป่วยในจังหวัดนราธิวาส น่าจะได้รับเชื้อจากประเทศมาเลเซีย (imported case) เนื่องจากเพิ่งเดินทางกลับเข้ามาในประเทศไทยได้เพียงชั่วโมงเดียวก็เริ่มป่วย กรณีเช่นนี้เข้าใจว่าทางจังหวัดคงจะแจ้งรายละเอียดไปทางประเทศมาเลเซียด้วยแล้ว

pyogenic abscess หลังจากฉีดวัคซีนคอตีบ

เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๔ ที่เมืองแอตแลนตา, จอร์เจีย, สหรัฐอเมริกา มีเด็กป่วย ๑๒ ราย เป็นพื้นที่บริเวณฉีดวัคซีนคอตีบ (ทั้ง ๑๒ ราย เป็นผิหลังจากฉีดวัคซีน) ในจำนวนนี้เข้ารับการรักษานในโรงพยาบาล ๔ ราย เนื่องจากมีอาการทางคลินิกมากหรือเพื่อทำ incision & drainage

การเพาะเชื้อจากผิของเด็ก ๑๒ รายดังกล่าวพบเชื้อ Group A streptococci ๔ ราย, ๓ ราย ที่เหลือมีประวัติได้รับยาปฏิชีวนะมาก่อนการเพาะเชื้ออย่างน้อย ๕ วัน สำหรับเด็ก ๔ รายที่รับการรักษาในโรงพยาบาลยังพบเชื้อ Group A streptococci จากเลือดด้วย ๒ ราย เชื้อทั้ง ๑๑ ตัวอย่างนี้เป็นชนิดเดียวกันคือ : T-28, M-nontypeable serum opacity reaction (SOR) positive,

จากผู้ป่วยทั้งหมด ๑๑ รายมีไข้สูงกว่า ๓๘.๕ C ตั้งแต่ ๒ วัน หรือมากกว่าขึ้นไป, ๗ รายมีอาการ irritability และ ๔ รายมีอาการอาเจียน, ๓ ราย มีผื่นขึ้นทั่วตัวซึ่งรายหนึ่งมีลักษณะทางคลินิคล้าย scarlet fever ผู้ป่วย ๔ ราย อายุต่ำกว่า ๖ เดือน, ๒ ราย อายุระหว่าง ๖ - ๑๑ เดือน และ ๒ รายที่เหลืออายุมากกว่า ๑ ปี

ทั้ง ๑๒ ราย ได้รับวัคซีนคิตี lot เดียวกันในช่วงระหว่าง ๑๔.๐๐ น. วันที่ ๑๔ ก.ค. ๒๕๒๕ - ๑๒.๐๐ น. วันที่ ๒๐ ก.ค. ๒๕๒๕ มีเด็กอีก ๒ ราย ที่ได้รับวัคซีนในช่วงเวลานี้เช่นกันแต่ไม่มีผื่นเกิดขึ้น มีอาการเฉพาะที่ปานกลาง ถึงรุนแรงแล้วหายเองโดยไม่ได้รับการรักษาใด ๆ หนึ่งรายและไม่มีอาการอะไรเลยอีกหนึ่งราย อัตราป่วยด้วยการเกิดผื่นในช่วงดังกล่าวจึงเท่ากับ ๑๒ จาก ๑๔ หรือ ๘๖ % ได้สัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กอีก ๗๗ ราย ที่ได้รับวัคซีนชนิดอื่นในช่วงเวลาเดียวกันนั้นหรือรับวัคซีนคิตีในช่วง ๒ วัน ก่อนหรือหลังช่วงเวลาดังกล่าว ไม่พบเด็กป่วยเป็นผื่นเลย

คลินิกที่บริการวัคซีนนี้มีกุมารแพทย์ ๕ คน และพยาบาล ๔ คน ทำงานอยู่ โดยพยาบาลเป็นผู้ให้วัคซีนในช่วงดังกล่าวมีพยาบาล ๖ จาก ๘ คน เป็นผู้ให้วัคซีน จากขวดวัคซีนคิตี ขนาด ๗.๕ มล. ขวดหนึ่ง วิธีการ disinfection ทำโดยเช็ดปากขวดด้วยสำลีชุบแอลกอฮอล์ ๗๐ % ระหว่างที่ให้วัคซีนขวดวัคซีนจะวางไว้นอกตู้เย็น เมื่อหมดเวลาในแต่ละวันจะนำวัคซีนที่ยังไม่เปิดใช้เก็บคืนในตู้เย็นและนำมาใช้ในวันต่อไป ในวันที่ ๓๐ ก.ค. ได้เก็บตัวอย่างจาก throat, ear, scalp, vaginal, rectal และ skin จากพยาบาลทั้ง ๔ คน และมารดาของเด็กหนึ่งคนที่กล่าวกันว่าเป็น "strep carrier" ส่งเพาะเชื้อ นอกจากนั้นยังทำการเพาะเชื้อจาก disposable syringes ที่ยังไม่ได้ใช้ บริเวณที่เตรียมวัคซีนฉีด, ที่เก็บวัคซีนในตู้เย็นและ laboratory incubator ผลปรากฏว่าไม่พบ Group A streptococci เลย

คลินิกนี้ได้หยุดใช้วัคซีน lot นี้ในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๒๖ วัคซีนเดียวกันที่เหลืออยู่ ๔ ขวด และยังไม่เปิดใช้เมื่อนำไปตรวจก็ไม่พบเชื้อแบคทีเรียใด ๆ ส่วน thimerosal ซึ่งเป็น preservative ในวัคซีนพบว่าอยู่ในระดับปกติ

หมายเหตุ บรรณาธิการ : อาจพบ sterile abscess ได้หลังการฉีดวัคซีนคิตีโดยเฉพาะเมื่อฉีด subcutaneous อย่างไรก็ตามการเกิด pyogenic abscess ในลักษณะเป็นกลุ่มก้อนเช่นนี้ไม่น่าจะพบจากการฉีดวัคซีนคิตี การสอบสวนโรคครั้งนี้ชี้ว่าวัคซีนคิตีหนึ่งขวดจากทั้ง lot นั้นเป็นด้วย Group A streptococci ส่วนแหล่งที่มาของเชื้อโรคค้นหาไม่พบ

WHO : Weekly Epidemiological Record 1983:58;170-171.